

pracownia konserwacji zabytków
Maria Osielczak

NIP 547-125-79-71
43-300 Bielsko-Biała
ul. Podcienia 11/3
tel. (0-33) 810 53 00
tel. kom. 0 606 630 951

ZATWIERDZAM PROJEKT BUDOWLANY

stanowiący załącznik nr

decyzji znak

z dnia

1
WB-7351/ 1574/23029/08/09
07 01 2009

**OPRACOWANIE: PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH I REMONTOWYCH
WE WNĘTRZACH**

OBIEKT: DWÓR OBRONNY W ŁODYGOWICACH

INWESTOR: URZĄD GMINY W ŁODYGOWICACH

Województwo
Urząd Ochrony Zabytków
ul. Piłsudskiego 10
Delegacja w Bielsku-Białym
43-300 Bielsko-Białe, ul. Podcienia 11/3
tel. (033) 810 53 00

o korektę projektu
z poprawkami
z dnia 08.12.08.
Nr 1993/08

Maria Osielczak
PRACOWNIA KONSERWACJI ZABYTKÓW
Maria Osielczak
43-300 BIELSKO-BIAŁA
ul. Podcienie 11/3, tel. (033) 810 53 00
NIP 547-125-79-71

BIELSKO-BIAŁA LISTOPAD 2008.

MUR I BRAMA W PARKU

Stan zachowania – bardzo zły. Na całej powierzchni muru widoczne są silne zniszczenia wywołane działaniem wilgoci. Zniszczenia spowodowane są zarówno wodą podciąganą kapilarnie jak i opadami atmosferycznymi. Mur nie posiada odpowiedniej izolacji od gruntu jak również zniszczone są jego zabezpieczenia przed wodą opadową. Na powierzchni widoczne są spękania, odspojenia zaprawy, ubytki w partii zaprawy i wątku ceglanego, zielone porosty i mchy w miejscach ocienionych, w spękaniach pojawiają się rośliny. Cegły pod silniejszą zaprawą uległy prawie całkowitej destrukcji, w większych ubytkach zaprawy widoczne są zniszczone, pudrujące się cegły.

Proponowane postępowanie konserwatorskie:

1. Usunięcie tynków z całej powierzchni muru.
2. Wprowadzenie izolacji poziomej poprzez iniekcję mikrokryształiczną i pionowej poprzez odstonięcie fragmentów podmurowania i założenie warstwy izolacji
3. Usunięcie fug na głębokość 3-4cm.
4. W ramach konserwacji wątku ceglanego zaleca się: usunięcie cegieł o całkowitej destrukcji, wzmocnienie strukturalne osłabionych cegieł przemurowanie większych ubytków nową cegłą o dużej chłonności, uzupełnienie usuniętych fug
5. Na tak przygotowany, wzmocniony mur ceglany zaleca się założenie lekkiego tynku renowacyjnego – aby wyprowadzić zmagazynowane w strukturze muru sole rozpuszczalne w wodzie
6. Założenie daszków z dachówki.
7. Gruntowanie i malowanie laserunkiem w kolorze ciepłej zaprawy wapiennej z dodatkami hydraulicznymi (szary w odcieniu brązowym).

WNĘTRZA

I. Posadzka ze sztucznego kamienia w hallu wejściowym.

W hallu wejściowym znajduje się posadzka z gruboziarnistego lastryka. Wykonana z dużych fragmentów (wielkości 1-2cm) marmuru w kolorze białym, czerwonym i czarnymi szarym. Na środku znajduje się okrągły ornament kwiatowy z inicjałami właściciela (AK – Alfred Klobus). Na brzegach znajduje się bordiura ułożona z regularnie ustawionych kostek w kolorze czarnym, na narożnikach występują ornamenty liścia. W partii posadzki występują znaczne

zniszczenia: przy ścianie wejściowej i bocznej usunięto fragmenty posadzki o szerokości 70-80cm (prawdopodobnie w trakcie montażu instalacji), a następnie zastąpiono je płytkami ceramicznymi. Ubytki występują w partii bordiury i ozdobnych liści. Na powierzchni widoczne są również ubytki- wykruszenia całej warstwy zaprawy wraz z wypełniaczami. Posadzka jest porysowana- utraciła swe wartości estetyczne.

1. Usunięcie elementów wtórnych- uzupełnień z płytek ceramicznych.
2. Usunięcie osłabionych, zniszczonych partii posadzki (w miejscu gdzie występują ubytki – wykruszenia).
3. Sprawdzenie i ewentualne uzupełnienie podłoża wylewką w miejscach ubytków .
4. Uzupełnienie ubytków – kostki marmurowe wykonać będzie trzeba na zamówienie w firmie zajmującej się mieleniem kruszywa- aby uzyskać identyczną wielkość i kolor kruszywa.
5. Szlifowanie, gładzenie i nasycanie całej powierzchni aby uzyskać efekt połyskującego poleru.

II. Schody kamienne.

W pałacu występują schody kamienne, z piaskowca, z profilowanymi noskami i kapinosami. Obecnie bardzo silnie zanieczyszczone, schody pokrywa tak gruba warstwa zanieczyszczeń i patyny, że wydają się czarne. Na powierzchniach czołowych nosków widoczne są liczne drobne ubytki. Pod warstwą zanieczyszczeń widoczne przemalowania farbą olejną na brzegach i powierzchniach pionowych.

1. Wstępne przemycie z warstw patyny i zanieczyszczeń –
2. Usunięcie przemalowań olejnych- grubsze warstwy –środką do usuwania powłok olejnych następnie usuwanie mechaniczne. W następnym etapie wykonać należy kompresy z roztworu zasady, a następnie wyekstrahować pozostałości mydeł metodą migracji do rozszerzonego środowiska. Zabieg należy powtarzać do zaniknięcia żółtawego zabarwienia kompresów i na powierzchni kamienia.
3. Wyrównanie powierzchni – groszkowanie, gradzinowanie.

4. W następnym etapie proponuje się doczyszczanie całej powierzchni agregatem aby usunąć wszelkie pozostałości zanieczyszczeń.
5. Uzupelnienie ubytków – kity na bazie żywicy epoksydowej dobrane kolorystycznie do kamienia.
6. Izolacja powierzchni schodów – roztwór żywicy epoksydowej

III. Oryginalna posadzka z płytek ceramicznych.

Na spocznikach i korytarzach zachowały się oryginalne posadzki ceramiczne. Płytki i fugi są silnie zanieczyszczone, w miejscach ubytków widoczne są uzupełnienia z innych płytek

1. W pierwszym etapie prac zdemontować należy całą istniejącą posadzkę w celu wykonania prac izolacyjnych na podłożu.
2. Do konserwacji zachować należy jedynie płytki, które mają zachowany oryginalny spiek, płytki zniszczone, spękane, z odsłoniętą gruboziarnistą strukturą rdzenia należy usunąć.
3. Płytki konserwowane oczyścić mechanicznie z pozostałości zaprawy i fugi na brzegach, oczyścić chemicznie preparatem na bazie pochodnych kwasu fluorowodorowego, następnie odsalać w kąpieli wodnej.
4. Wykonać rekonstrukcję brakujących płytek.
5. Nasycić powierzchnię płytek preparatem

IV. Elementy kamienne o otwartej, chropowatej strukturze (portale kamienne, kominek)

Elementy kamienne pochodzące z początkowej fazy budowy dworu konserwować należy ze szczególną ostrożnością, nie naruszając oryginalnej substancji zabytkowej.

1. Delikatne oczyszczenie mechaniczne z wtórnych uzupełnień i nawarstwień.
2. Doczyszczanie poprzez zastosowanie pasty na bazie kwasu fluorowodorowego i doczyszczanie mikropiaskarką.
3. Odsolenie metodą migracji do rozszerzonego środowiska.
4. Wzmocnienie elementów osłabionych –

Jb.

5. Uzupelnienie ubytkow zaprawa o kolorystyce dobranej do oryginalnego materialu

6. - hydrofobizacja

V. Elementy ceramiczne lub ze sztucznego kamienia o zwartej strukturze (kominki)

1. Usuniecie nawarstwień wtórnych- przemalowań- mechanicznie przy pomocy nozykow i skalpeli z zastosowaniem preparatu do zdejmowania powlok olejnych –
2. Doczyszczzenie chemiczne tamponami zwilzonymi rozpuszczalnikami organicznymi.
3. Usuniecie wtórnych uzupelnień i nawarstwień.
4. Uzupelnienie ubytkow kitami na bazie niezolknacej zywicy epoksydowej – kity dobrane powinny byc kolorystycznie i faktura do oryginału.
5. Zalozenie werniksu scalajacego polysk powierzchni.

VI. Kuta balustrada:

1. Usuniecie wtórnych elementow zastosowanych w miejscach, gdzie brakuje oryginalnych tralek balustrady.
2. Usuniecie wtórnych przemalowań z farby olejnej.
3. Wykonanie rekonstrukcji brakujacych elementow balustrady – elementy kute.
4. Montaz rekonstrukcji w biegu schodow.
5. Malowanie wg ustalonej kolorystyki.

VII. Stolarka drzwiowa i okienna:

1. Demontaz skrzydel drzwiowych i okiennych ,
2. Usuniecie wtórnych przemalowań – mechanicznie przy pomocy skrobakow i dlutek,
3. Wyługowanie powierzchni preparatem do zmywania powlok olejnych
4. Usuniecie wtórnych elementow,
5. Uzupelnienie ubytkow – flekowanie wstawkami z drewna,

Jo

6. Szpachlowanie drobnych ubytków,
7. Szlifowanie powierzchni drewna,
8. Malowanie wg ustalonej kolorystyki,
9. Wykonanie nowych progów z deski dębowej klejonej , trzykrotnie lakierowanej,
10. Naprawa zawiasów, wymiana zamka, szyldów i klamek – szyldy i klamki mosiężne,
11. W przypadku wypaczonych i zwichrowanych skrzydeł okiennych należy wykonać wymianę całego skrzydła lub elementu okna.

VIII. Malowidła ściennie

W trakcie prac konserwatorskich i remontowych należy wykonać konserwację lub rekonstrukcję malowideł w pomieszczeniach. Wybór metody i możliwości określony powinien być przez komisję konserwatorską w trakcie prac w obiekcie.

Wykonane na początku lat 90-tych odkrywki sondażowe są obecnie zamalowane. Na podstawie opracowania: „Studium historyczno- konserwatorskie dworu obronnego w Łodygowicach” autorstwa M. Holewińskiego. B. Sowy- Holewińskiej oraz W. Stefańskiej stwierdza się, że w obiekcie pod warstwami wtórnych przemalowań i tynków zachowały się fragmenty dekoracji geometrycznej. Są to głównie pasy podkreślające geometrię pomieszczeń, dodatkową dekorację stanowią ozdobne rozety malowane z szablonu.

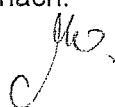
W trakcie prac konserwatorskich, po usunięciu wtórnych nawarstwień na większej powierzchni komisja określi dalszy sposób postępowania, który uzależniony będzie od następujących czynników:

1. Wartości artystycznej odsłoniętych malowideł.
2. Stanu zachowania odsłoniętych malowideł.
3. Stanu zachowania tynków i podłoży.

Proponuje się dwie metody postępowania

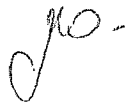
1. Wykonanie rekonstrukcji malowideł.

W trakcie prac remontowych we wnętrzach wykonać należy kalki oryginalnych rozet oraz zinwentaryzować rozmieszczenie i kolorystykę pasów geometrycznych. Po wykonaniu prac remontowych związanych z uzupełnieniem tynków, szpachlowaniem i malowaniem całości ścian i sklepień wprowadzić należy rekonstrukcję w technice malarskiej połączonej technologicznie z rodzajem farby zastosowanej na ścianach.

2. Konserwację malowideł

1. Delikatne mechaniczne oczyszczenie z warstw wtórnych przy pomocy skalpela, doczyszczenie gumką chlebową.
2. Konsolidacja pudrującej się warstwy malarskiej wodnym roztworem PAW, wprowadzonym przez rozpylenie.
3. Podklejenie pustek i pęcherzy – iniekcja wodnego roztworu POW po uprzednim zmniejszeniu napięcia powierzchniowego roztworem alkoholu etylowego.
4. Uzupelnienie ubytków warstwy malarskiej, rekonstrukcja ewentualnych większych ubytków na podstawie fragmentów zachowanych.

PRACOWNIA KONSERWACJI ZABYTKÓW
Maria Osiełczak
43-300 BIELSKO-BIAŁA
ul. Podcienie 11/3, tel. (033) 810 53 00
NIP 547-125-79-71